

СИЛАБУС

Психологія лідерства

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	-
Спеціальність	-
Спеціалізація	-
Освітня програма	-
Вид дисципліни	вибіркова
Рік підготовки, семестр	2, 3
загальна кількість годин/кредитів	90/3
Мова викладання	українська

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІБ викладача	Малихіна Олена Євгенівна
Кафедра	психологічної і педагогічної антропології
Посада	доцент
Науковий ступінь	кандидат психологічних наук
Вчене звання	доцент
Наукові профілі	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=fBiiLh0AAAAJ
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	вул. Алчевських, 29, к. 212
Контактна інформація викладача:	063-61-61-807, malykhinaelena17@gmail.com

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни будується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона містить такі базові вимоги:

- не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал;
- здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни;
- системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою;
- обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.

Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж 60 за всіма курсами протягом кожного семестру. Якщо накопичувальний бал нижче 60 балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.

Пререквізити навчальної дисципліни	Передумови вивчення вибіркової дисципліни складають загальні уявлення здобувачів про психіку, психічні явища (психічні процеси, властивості, стани), мотивацію діяльності тощо
------------------------------------	--

3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни	Стрімкі соціально-економічні, політичні та інформаційні перетворення суспільства актуалізують потребу в розвитку в сучасної молоді «гнучких» навичок, серед яких навички співпрацювати в команді, керувати групою займають особливе місце. Формування даних навичок пов'язане із лідерськими якостями особистості, розкриттям її лідерського потенціалу. Розвиток лідерських якостей виступає значущим фактором ефективності й успішності представників соціономічних професій, педагогічної зокрема.
Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Психологія лідерства» є формування досвіду громадянської поведінки лідерів шляхом активного залучення їх до справ і турбот навчального закладу, до реальної участі в державотворенні, шляхом сприяння розвитку молодіжного руху, створенню громадських організацій молоді

Завдання вивчення навчальної дисципліни	Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія лідерства» є: ознайомлення з теоретичними основами та принципами розвитку лідерства; розвиток навичок самоаналізу, аналізу організаторських здібностей та своїх нереалізованих можливостей; спрямовування на роботу над собою, на здійснення своїх намірів щодо розвитку своєї особистості, розвитку лідерської позиції; формування навичок співпраці в команді; стимулювання творчої і соціальної активності та ініціативи; допомога у розвитку сили волі і морально-психологічних якостей, необхідних для того, щоб стати успішними в житті, в повній мірі реалізувати лідерський потенціал; надання можливостей для самореалізації в якості лідера і менеджера самостійного соціального проекту, програми.			
4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ				
Сформовані компетентності	Загальні			
	Спеціальні (фахові)			
Програмні результати навчання				
5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК				
Педагогічна діяльність, участь у громадських об'єднаннях, волонтерській діяльності, органах самоврядування				
6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ				
словесні методи (лекція, співбесіда, інструктаж тощо); практичні методи (практичні заняття); наочні методи (метод ілюстрацій і метод демонстрацій, спостережень); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); самостійна робота (розв'язання задач, виконання завдань); інтерактивні.				
7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ				
Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Лідерство – важлива форма громадянського виховання молоді. Тема 1.1. Лідер та лідерство. Методи дослідження лідера.	2	2		2
Тема 1.2. Теорії лідерства	2	2		2
Тема 1.3. Вікові особливості розвитку лідерських якостей	-	2		4
Тема 1.4. Психологічні аспекти політичного лідерства	-	-		4
Тема 1.5 Методи дослідження лідерських якостей студента	2	2		4
Модуль 2. Лідерство та суспільство Тема 2.1. Стратегія і тактика публічного виступу	-	2		4
Тема 2.2. Розвиток лідерських якостей	-	2		4
Тема 2.3. Лідер та його команда	-	2		4
Тема 2.4. Стилi лідерства	2	-		4
Тема 2.5 Гендерні аспекти лідерства	-	2		4
Модуль 3. Тренінг лідерства Тема 3.1 Стратегії ефективного лідера	2	2		6

Тема 3.2 Особистісні аспекти лідерства	-	-		6
Тема 3.3 Імідж лідера	-	2		6
Тема 3.4 Лідерство і мотивація	-	-		6
<i>Разом</i>	10	20		60

8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методика оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.

Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

ФОРМА КОНТРОЛЮ

залік

Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи
Відвідування лекцій	-	-	-
Підготовка та робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному занятті	5	10	50
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
Контрольна робота	20	1	20
Виконання і захист ІНДЗ	-	-	-
Залік			5
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Дидактика лідерства. Сучасні погляди на формування лідерської компетентності здобувачів вищої освіти: монографія / О. О. Нестуля, С. І. Нестуля, Н. В. Кононец. Полтава : ПУЕТ, 2021. 591 с.
URL : <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11478>
2. Лідерство : навч.-метод. посіб. для студ. економ. спец. закл. вищ. освіти / МОН України,

Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; уклад. Г. М. Чирва. Умань, 2022. 200 с. URL : <https://dspace.udpu.edu.ua/handle/123456789/16598>

3. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/8174>

4. Нестуля О. О., Нестуля С. І., Кононец Н.В. Основи лідерства: електронний посібник для самостійної роботи магістрів освітньої програми «Педагогіка вищої школи» галузі знань 01 освіта/педагогіка спеціальності 011 освітні, педагогічні науки. Полтава : ПУЕТ, 2020. 232 с. <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/9314>

5. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Основи лідерства» / укл. О.О.Нестуля, С.І. Нестуля. Полтава, 2016. 204 с. http://www.tourism.puet.edu.ua/files/lic2016/ol_oc.pdf

Допоміжна

1. Басінская І., Радюк О., Нехвядовіч І. Ситуаційні й інтеракціоністські теорії лідерства. *Науковий часопис УДУ імені Михайла Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки*. 2020. Вип. 11. С. 5-23. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11\(56\).01](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series12.2020.11(56).01)

2. Козак О. В. Особистість лідера у сучасному психологічному дискурсі. *Науковий вісник ХДУ. Серія Психологічні науки*. 2019. №1. С. 136-141. DOI: <https://doi.org/10.32999/ksu2312-3206/2019-1-22> .

3. Краснощок І. П. Формування лідерських якостей студентів як завдання виховної діяльності куратора студентської групи. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. №. 194. С. 144-150. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2021-1-194-144-150>

4. Лідерські якості в професійній діяльності / В.В. Бондаренко та ін. ; за заг. ред. О.Г. Романовського. Харків : НТУ «ХПІ», 2017. 143 с.

5. Мітлош А.В., Моляко В.О., Бажанюк В.С., Камишин В.В. Психологічні особливості лідерської обдарованості : концепції, діагностика, тренінги : монографія. Київ: Ін-т обдарованої дитини, 2014. 290 с.

6. Нестуля О.О., Нестуля С.І., Карманенко В.В. Основи лідерства. Тренінг лідерських якостей та практичних навичок менеджера : навч. посіб. Київ : Знання, 2013. 287 с

7. Радчук Г.К., Логвись О.Я. Лідерські якості в цілісній структурі особистості педагога. *Науковий вісник ХДУ Серія Психологічні науки*. 2021. № 4. С. 93-100.

8. Романовський О., Михайліченко В., Гура Т. Поняття «лідерський потенціал» і «лідерські якості»: зміст та використання у науковій думці. *Лідер. Еліта. Суспільство*. 2019. №. 1. С. 107-117. DOI: <https://doi.org/10.20998/2616-3241.2019.1.08>

9. Савельєва С., Стасюк Ю. Гнучке лідерство як ключ до ефективного управління проєктними командами. *Challenges and Issues of Modern Science*. 2025. Т. 4. №. 1. С. 109-114. DOI: <https://doi.org/10.15421/cims.4.310>

10. Стародубець В. С. Саморозвиток особистості керівника як лідера інновацій в умовах системних змін. *Humanities Studies*. 2020. №. 6 (83). С. 180-197. DOI: <https://doi.org/10.26661/hst-2020-6-83-13>

11. Теорія і практика формування лідера : навч. посібник / О. Г. Романовський [та ін.] ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 100 с.

Інформаційні ресурси

<https://scholar.google.com.ua/>

<https://stud.com.ua/psihologiya/>

<https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/tekstovi-materiali/naukova-produkciya/posibniki/>

Відкриті електронні ресурси, канали, групи, бібліотеки тощо

<https://lms.hnpu.edu.ua/course/view.php?id=3430>,

<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=fBiiLh0AAAAJ>, <http://hnpu.edu.ua/uk/malyhina-olena-yevgenivna>